

Omzetting van vennootschappen

Een specifieke taak, bij wet toevertrouwd aan uw bedrijfsrevisor
of externe accountant

IBR - IRE

SPECIFIEKE OPDRACHTEN VAN DE BEDRIJFSREVISOR
IN HET LEVEN VAN EEN ONDERNEMING

► Inleiding

Een ondernemer wil extern kapitaal aantrekken en vindt dat de vorm van een BVBA niet meer gepast is voor de aandeelhoudersstructuur.

Omdat de aandelen aan toonder verdwijnen naar aanleiding van de af-schaffing van deze aandelen, vindt de ondernemer het niet meer nuttig dat zijn vennootschap de vorm heeft van een naamloze vennootschap. Wanneer de vennootschap de vorm kan aannemen van een BVBA, vermijdt hij een bijkomende aandeelhouder en een bijkomende bestuurder te moeten be-trekken bij zijn activiteiten.

In beide gevallen wenst de ondernemer dat zijn vennootschap een andere vorm aanneemt zonder dat dit iets wijzigt aan de rechtspersoonlijkheid van de onderneming, de balansstructuur, het ondernemingsnummer, de fisca-liteit, enz.

Welke omzettingen zijn mogelijk?

Vennootschappen, met uitzondering van de landbouwvennootschappen en ESC, kunnen andere vormen aannemen die voorzien zijn in het Wetboek van Vennootschappen: NV, BVBA, CVBA, commanditaire vennootschap, enz.

Belgische vennootschappen kunnen ook worden omgezet in Europese vennootschappen mits het voldoen aan bepaalde voorwaarden.

Bij de omzettingen moet rekening gehouden worden met een aantal formele vereisten, waaronder de tussenkomst van een notaris en een beroepsbeoefenaar: commissaris, bedrijfsrevisor of accountant.

De beroepsbeoefenaar zal nagaan of de voorwaarden die zijn interventie noodzakelijk maken, voldaan zijn.

Deze brochure heeft tot doel om een beknopte leidraad te zijn bij de omzetting van vennootschappen, rekening houdend met de van kracht zijnde reglementering. De brochure is geenszins een exhaustieve behandeling van het onderwerp. In het kader van zijn opdracht kan de bedrijfsrevisor deze brochure overhandigen aan de cliënt.

Ze werd uitgewerkt door de werkgroep SME/SMP van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren, samengesteld uit: I. Saeys (Voorzitter), M. Hoste, T. Dupont, D. Smets, J.-P. Vandaele, L.R. Van Den Abbeele, L. Vleck, J. Nicolet en P. Weyers.

Alle brochures van het IBR zijn beschikbaar op de website: www.accountancy.be.

Les brochures sont également disponibles en français.

► Modaliteiten

Het bestuursorgaan stelt een notaris aan die belast wordt met het verlijden van de akte van omzetting en dient tevens een bedrijfsrevisor of externe accountant (en in voorkomend geval de commissaris) in te schakelen die een controleverslag zal opstellen. De notaris is begaan met de juridische aspecten, terwijl de bedrijfsrevisor of de externe accountant de verrichting vooral vanuit een economische invalshoek zal bekijken.

De beroepsbeoefenaar en de notaris werken dan ook vaak nauw samen: enerzijds dient de notaris het ontwerp van de akte te overhandigen aan de bedrijfsrevisor of de externe accountant; anderzijds zal de notaris het besluit van het controleverslag van de bedrijfsrevisor of de externe accountant overnemen in de authentieke akte.

Het bestuursorgaan van de vennootschap stelt een verslag op waarin uitgelegd wordt waarom de omzetting in een andere vennootschap nodig of nuttig is. Een staat van activa en passiva die niet meer dan drie maanden oud is wordt hierbij gevoegd. Deze documenten worden, samen met het controleverslag van de bedrijfsrevisor of de externe accountant, voorgelegd aan de algemene vergadering die beslist over de omzetting van de vennootschap.

Immers, de bedrijfsrevisor of de externe accountant zal een oordeel formuleren in zijn verslag dat hij opstelt op basis van een ontwerpverslag van het bestuursorgaan en de staat van activa en passiva.

In de authentieke akte wordt de conclusie overgenomen van het verslag van de bedrijfsrevisor of externe accountant.

► Tijdsbestek

Ter gelegenheid van zijn aanstelling door het bestuursorgaan zal de bedrijfsrevisor of de externe accountant doorgaans een inschatting kunnen maken van de tijd welke hij nodig zal hebben om zijn controle- en rapporteringswerkzaamheden uit te voeren. Daarbij mag niet uit het oog worden verloren dat het definitieve bijzondere verslag van het bestuursorgaan en het controleverslag van de bedrijfsrevisor of de externe accountant vijftien dagen voor de buitengewone algemene vergadering ter beschikking van de aandeelhouders dienen gesteld te worden. Bovendien moet de authentieke akte tot omzetting plaatsvinden binnen de 3 maanden nadat de staat van activa en passiva is opgesteld, zoals toegevoegd aan het verslag van het bestuursorgaan.

➤ Specifieke taak van de bedrijfsrevisor

De tussenkomst van de bedrijfsrevisor of de externe accountant ter gelegenheid van een omzetting is bij wet geregeld. Hij treedt op als onafhankelijke deskundige en dient zich in zijn controleverslag uit te spreken over een aantal specifieke aspecten.

De opdracht van de bedrijfsrevisor of de externe accountant bestaat erin verslag uit te brengen over de staat van activa en passiva, zoals opgesteld door het bestuursorgaan. Hij zal vooral nagaan of die staat geen overwaardering van het netto actief voorstelt. Hij kijkt ook na of dat netto actief na omzetting minstens gelijk is aan het minimum maatschappelijk kapitaal van toepassing voor die nieuwe vennootschapsvorm, zoals bepaald in het Wetboek van Vennootschappen.

De werkzaamheden van de bedrijfsrevisor of de externe accountant zullen dus in de eerste plaats gericht zijn op het opsporen van elke overwaardering van het netto actief. Zijn werkprogramma is gericht op het nagaan van eventuele overwaarderingen van activa en onderwaarderingen van schulden en voorzieningen.

De procedure heeft tot doel dat de vennoten of de aandeelhouders met kennis van zaken kunnen beslissen over de omzetting van de vennootschapsvorm. Ook tracht zij het belang van derden te beschermen door na te gaan of minstens het vereiste minimumkapitaal aanwezig is.

De bedrijfsrevisor of de externe accountant zal bijzonder voorzichtig zijn als het netto actief weinig hoger is dan het minimumkapitaal voor de nieuwe vennootschapsvorm. In een dergelijke situatie zal hij zijn controles uitbreiden.

Zo bepaalt het Wetboek van Vennootschappen dat de vennoten van vennootschap onder firma en leden van het bestuursorgaan hoofdelijk verplicht kunnen worden tot betaling van het eventuele verschil tussen het netto actief en het minimumkapitaal, na omzetting.

Ingeval van de omzetting van een coöperatieve vennootschap met onbeperkte aansprakelijkheid in een coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid wordt eveneens bepaald dat de bestuurders hoofdelijk gehouden zijn voor het verschil tussen het netto actief of eigen vermogen en het wettelijk voorgeschreven minimumbedrag van het vaste kapitaal.

De opdracht wordt uitgevoerd aan de hand van een aangepast werkprogramma dat de bedrijfsrevisor opstelt zoals voorzien in de normen van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren.

Hij zal onder meer volgende informatie vergaren voor zijn controledossier:

- schriftelijke aanstelling door het bestuursorgaan;
- kopie identiteitsbewijs van het bestuursorgaan en de aandeelhouders;
- verslag (in ontwerp) van het bestuursorgaan;
- gecoördineerde statuten van de vennootschap;
- een stuk dat de aanstelling voor de opdracht bevestigt;
- een nota dat de vaststellingen met betrekking tot de administratieve en boekhoudkundige organisatie samenvat;
- de laatste jaarrekening en de staat van activa en passiva waarover de bedrijfsrevisor of externe accountant verslag uitbrengt;
- bewijskrachtig materiaal dat de rubrieken van de staat van activa en passiva valideert;
- eigendomstitels van activa opgenomen in de tussentijdse staat;
- eventuele waarderingsdocumenten zoals het schattingsverslag van een expert, enz.;
- specifieke verklaringen vanwege het bestuursorgaan welke doorgaans worden geformaliseerd in de vorm van een brief;
- enz.

De bedrijfsrevisor of de externe accountant is aansprakelijk voor het oordeel dat hij in zijn controleverslag uiteenzet.

➤ Wetboek van Vennootschappen

- Algemeen: art. 774-787
- CV: art. 435-436.

IBR - IRE

SPECIFIEKE OPDRACHTEN VAN DE BEDRIJFSREVISOR IN HET LEVEN VAN EEN ONDERNEMING

Instituut van de Bedrijfsrevisoren
Arenbergstraat 13
1000 Brussel
Fax: 02 512 78 86
Email: info@ibr-ire.be